

INSTYTUT HISTORII KULTURY MATERIALNEJ
POLSKIEJ AKADEMII NAUK

ETNOGRAFIA POLSKA

XIV

Zeszyt 2

WROCLAW — WARSZAWA — KRAKÓW
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK
1970

REDAKTOR: WITOLD DYNOWSKI
SEKRETARZ REDAKCJI: KRYSZYNA MAŁKOWSKA

Adres Redakcji: Warszawa, Hoża 74

Okladkę projektował
ZBIGNIEW KLIMCZYK

Redaktor Zyta Kwiecińska
Redaktor techniczny Lidia Samarin

Printed in Poland

Zakład Narodowy im. Ossolińskich — Wydawnictwo. Wrocław 1970.
Nakład 500 + 120 egz. Objętość: ark. wyd. 20, ark. druk. 16,25.
Ark. A1 27. Papier ilustr. kl. V, 70 g, 70 × 100. Oddano do skła-
dania 13 IV 1970, podpisano do druku 18 VIII 1970, druk ukończo-
no we wrześniu 1970. Wrocławska Drukarnia Naukowa. Zam. 1139/70.
C-14 Cena zł 55.—

SPIS TREŚCI

Część I

ARTYKUŁY

Maria Frankowska — Problemy i kierunki etnologii meksykańskiej	11
Streszczenie w j. angielskim	36
Margarita Nolasco — Region Cholula	39
Streszczenie w j. angielskim	52
Janusz Tazbir — Odkrycie Ameryki i konkwista w literaturze staropolskiej	55
Streszczenie w j. angielskim	74
Tadeusz Lepkowski — Z dziejów kontaktów polsko-meksykańskich w XIX i XX w.	75
Streszczenie w j. angielskim	94
Helena i Stanisław Adamowiczowie — Kultura Lakandonów i jej przeobrażenia w XX wieku	95
Streszczenie w j. angielskim	112

KOMUNIKATY

Aleksander Posern-Zieliński — Dorobek meksykańskiej archeologii i etnografii w świetle opracowań bibliograficznych	115
Streszczenie w j. angielskim	132
Lech Mróz — Cyganie meksykańscy i obraz zmian zachodzących w życiu Cyganów w Ameryce	135
Streszczenie w j. angielskim	155
Andrzej Woźniak — Metal w kulturze przedkolumbijskiego Meksyku	157
Streszczenie w j. angielskim	169
Romana Mańkowska i Andrzej Krzanowski — Instrumenty muzyczne w dawnym Meksyku	171
Streszczenie w j. angielskim	186
Tadeusz Chwojka — Z teoretycznych rozważań nad folklorem muzycznym Meksyku	189
Streszczenie w j. angielskim	196

Część II

Anna Zadrożyńska-Barącz — Irlandia — dwa państwa, dwa narody.	197
Streszczenie w j. angielskim	205
Anna Zadrożyńska-Barącz — Nowa dziedzina deficytowa — etnografia Europy	207

KRONIKA

III Etnograficzne Seminarium Amerykanistyczne. Poznań 18-20 IV 1969 — <i>Maria Paradowska</i>	215
--	-----

RECENZJE

Centralizm czy federacja? — <i>Leszek Dziegiel</i>	223
Women of Tropical Africa, praca zbior. pod red. Denise Paulme, University of California Press, Berkeley and Los Angeles 1963 — <i>Leszek Dziegiel</i>	227
M. Blundell, So Rough a Wind — The Kenya Memoirs, Weidenfeld and Ni- colson, London 1964 — <i>Leszek Dziegiel</i>	230
Iskusstwo tropiczeskoj Afriki w sobranijach SSSR, red. D. O'lderoggé, Institut Afriki AN SSSR, Institut Etnografii AN SSSR, Sowetskij Chudożnik, Mos- kwa 1968 — <i>Marek Arpad Kowalski</i>	234
Russkie. Istoriko-etnograficzeskij atlas. Ziemlediele. Kriest'janskoje ziliszcze. Kriest'janskaja odieżda. Sieriedina XIX — naczalo XX wieka. Akadie- mija Nauk SSSR, Institut Etnografii im. N. N. Miklucho — Maklaja, Mos- kwa 1967 — <i>Gerhard Konrad Kloska</i>	240
S. I. Rudienko, Kultura Hunów i noinulińskie kurhany, Moskwa—Leningrad 1962 — <i>Krzysztof Dąbrowski</i>	242
Uwagi do „Bibliografii socjologii wsi polskiej 1918-1965” opracowanej przez Lili Marię Schwengrub — <i>Gerhard Konrad Kloska</i>	245
K. Bajan, T. Hunek, R. Malinowski, Kółka rolnicze w Polsce, Warszawa 1966 — <i>Gerhard Konrad Kloska</i>	250
Książki nadesłane — <i>M. A. Kowalski, A. Posern-Zieliński, A. Woźniak, W. Ko- walski, T. M. Ciołek, M. Woźniakowa</i>	253

СОДЕРЖАНИЕ

Часть I

СТАТЬИ

Мария Франковска — Проблемы и направления мексиканской этнологии . . .	11
Резюме на английском языке	36
Маргарита Ноляско — Район Холула	39
Резюме на английском языке	52
Януш Газбир — Открытие Америки и конквиста в древнепольской литературе . . .	55
Резюме на английском языке	74
Тадеуш Лепковски — Из истории польско-мексиканских контактов в XIX и XX вв.	75
Резюме на английском языке	94
Елена и Станислав Адамович — Культура лакандонов и её преобразования в XX в.	95
Резюме на английском языке	112

СООБЩЕНИЯ

Александр Позерн-Зелиньски — Достижения мексиканской археологии и этнографии в свете библиографических работ	115
Резюме на английском языке	132
Лех Мруз — Мексиканские цыгане и картина изменений, происходящих в жизни цыган в Америке	135
Резюме на английском языке	155
Анджей Возняк — Металл в культуре доколумбовской Мексики	157
Резюме на английском языке	169
Романа Маньковска и Анджей Кржановски — Музыкальные инструменты в древней Мексике	171
Резюме на английском языке	186
Тадеуш Хвойка — Из теоретических размышлений над музыкальным фольклором Мексики	189
Резюме на английском языке	196

Часть II

Анна Задрожиньска-Баронч — Ирландия — два государства, два народа	197
Резюме на английском языке	205
Анна Задрожиньска-Баронч — Новая дефицитная область — этнография Европы	207

ХРОНИКА

III Этнографический семинар американоведения. Познань 18-20 IV 1969 — <i>Мария Парадовска</i>	215
---	-----

РЕЦЕНЗИИ

Централизм или федерация? — <i>Лешек Дзенгель</i>	223
Women of Tropical Africa, коллективная работа под редакц. Денис Польме, University of California Press, Berkeley and Los Angeles 1963 — <i>Лешек Дзенгель</i>	227
М. Бландел, So Rough a Wind — The Kenya Memoris, Weidenfeld and Nicolson, London 1964 — <i>Лешек Дзенгель</i>	230
Искусство тропической Африки в собраниях СССР, ред. Д. Олдерогге, Институт Африки АН СССР, Институт Этнографии АН СССР, Советский Художник, Москва 1968 — <i>Марек Арпад Ковальски</i>	234
Русские. Историко — этнографический атлас. Земледелье. Крестьянское жилище. Крестьянская одежда. Середина XIX — начало XX века. Академия Наук СССР, Институт Этнографии им. Миклухо — Маклая, Москва 1967 — <i>Герхард Конрад Клёска</i>	240
С. И. Руденко, Культура гуннов и ноинулинские курганы, Москва—Ленинград 1962 — <i>Кжиштоф Домбровски</i>	242
Заметки по „Библиографии социологии польской деревни 1918-1965“, составленной Лили Марией Швенгруб — <i>Герхард Конрад Клёска</i>	245
К. Баян, Т. Гулек, Р. Малиновски, Сельскохозяйственные кружки в Польше, Варшава 1966 — <i>Герхард Конрад Клёска</i>	250
Книги присланные — <i>М. А. Ковальски, А. Позери-Зепицьски, А. Возняк, В. Ковальски, Т. М. Цёлж, М. Вознякова</i>	253

CONTENTS

Part I

ARTICLES

Maria Frankowska — Problems and directions of Mexican ethnology	11
Summary in English	36
Margarita Nolasco — The Cholula region	39
Summary in English	52
Janusz Tazbir — The discovery of America and the Conquista in old Polish literature	55
Summary in English	74
Tadeusz Lepkowski — From the history of Polish-Mexican relations in the 19th and 20th centuries	75
Summary in English	94
Helena and Stanisław Adamowicz — The Lacandon culture and its trans- formations during the 20th century	95
Summary in English	112

REPORTS

Aleksander Posern-Zieliński — Achievements of Mexican archeology and ethnography; a bibliographical survey	115
Summary in English	132
Lech Mróz — The Mexican Gypsies and the changes in life of Gypsies in America	135
Summary in English	155
Andrzej Woźniak — Metal in precolumbian Mexico cultures	157
Summary in English	169
Romana Mańkowska and Andrzej Krzanowski — Musical instru- ments in old Mexico	171
Summary in English	186
Tadeusz Chwojka — Some theoretical problems of musical folklore of Mexico	189
Summary in English	196

Part II

Anna Zadrożyńska-Barącz — Ireland — two states, two nations	197
Summary in English	205

Anna Zadrożyńska-Barącz — The new deficient discipline, the ethnography of Europe	207
---	-----

NOTES AND NEWS

The 3rd Seminar in American Ethnography. Poznań, April 18-20, 1969 — <i>Maria Paradowska</i>	215
---	-----

BOOK REVIEWS

Centralism or federalism? — <i>Leszek Dziegiel</i>	223
Women of Tropical Africa; Denise Paulme ed., Univ. of California Press, Berkeley and Los Angeles 1963 — <i>Leszek Dziegiel</i>	227
M. Blundell, So Rough a Wind — The Kenya Memoirs; Weidenfeld and Nicolson, London 1964 — <i>Leszek Dziegiel</i>	230
Iskusstvo tropiczeskoj Afriki v sobraniyakh SSSR, D. Ol'derogge ed., Institut Afriki AN SSSR, Institut Etnografii AN SSSR, Sovetskij Khudozhnik, Moscow 1968 (The Art of Tropical Africa in the Soviet Collections) — <i>Marek Arpad Kowalski</i>	234
Russkie. Istoriko-etnograficheskiy atlas. Ziemledielie. Kriestianskoye zhilishche. Institut Etnografii im. NN. Miklukho Maklaya, Moscow 1967 (Historical-Ethnographical Atlas. Agriculture. Peasant home and clothing) — <i>Gerhard Konrad Kloska</i>	240
S. I. Rudenko, Kultura Hunów i noinulinskie kurhany (The Hunns culture and the kurkhans of Noinulinsk), Moscow and Leningrad 1962 — <i>Krzysztof Dąbrowski</i>	242
Remarks to the "Bibliography of Polish Rural Sociology" by Lili Maria Szwengrub — <i>Gerhard Konrad Kloska</i>	245
K. Bajan, T. Hunek, R. Malinowski, Kółka rolnicze w Polsce (Peasants co-operatives in Poland), Warsaw 1966 — <i>Gerhard Konrad Kloska</i>	250
Books received — <i>M. A. Kowalski, A. Posern-Zieliński, A. Woźniak, W. Kowalski, T. M. Ciotek, M. Woźniakowa</i>	253